



INNSTILLINGSRÅDET FOR DOMMERE

Barne- og likestillingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
200702972-/SLH

Vår ref:

Dato:
18.11.2008

Høring – Endring av likestillingsloven § 4 – forbud mot å spørre om graviditet

Det vises til departementets høringsbrev av 18. august 2008 med høringsfrist 18. november 2008. Innstillingsrådet for dommere er ikke oppført som høringsinstans fra departementet, men har fått høringen oversendt fra Domstoladministrasjonen. Det bemerkes at Innstillingsrådets rolle tilsier at rådet burde vært oppført som høringsinstans.

Utnevnelse av dommere følger av reglene i domstolloven. Dommerne utnevnes av Kongen i statsråd på grunnlag av en innstilling som Innstillingsrådet for dommere avgir til regjeringen. Innstillingsrådet skal bidra til at dommere blir utnevnt på bakgrunn av personlige og faglige egenskaper sammenholdt med domstolens behov. Dommerutnevnelser har stor betydning for at domstolene skal fungere best mulig, og samfunnets tillit til domstolene er avhengig av at rekrutteringen av dommere foregår på en ryddig måte.

Innstillingsrådet har ingen innvendinger til forslaget om å innføre et forbud mot å spørre om graviditet i ansettelsesprosessen. Innstillingsrådet stiller ikke spørsmål om graviditet eller familieplanlegging under intervjuer av søkere til dommerstillinger, og det iverksettes heller ikke andre tiltak for å innhente slike opplysninger. Det bemerkes allikevel at dersom slike opplysninger fremkommer under søknadsprosessen etter initiativ fra søkeren, vil ikke dette ha betydning for Innstillingsrådets vurderinger. Det bemerkes for øvrig at de som utnevnes som dommere stort sett blir stående i stillingen til de går av med pensjon, og at en foreldrepermisjon tidlig i karrieren ikke vil ha nevneverdig betydning.

Innstillingsrådet har imidlertid merknader til spørsmålet om hvilke ytterligere opplysninger som skal omfattes av forbudet. Under overskriften "Forslag til utforming og plassering" nevnes bl.a. at spørsmål om sivilstatus og antall barn kan føre til samme diskriminerende handlinger som spørsmål om graviditet. Departementet mener det er fare for at slike spørsmål kan åpne for spekulasjoner om f.eks. fravær knyttet til fremtidig uttak av foreldrepermisjon og at dette særlig vil virke negativt for kvinnelige søkere. Videre kan ikke departementet se at arbeidsgiver har saklige behov for slike opplysninger.

Til dette bemerkes at kandidatenes personlige egenskaper er særlig viktige ved rekruttering av dommere. Det vises bl.a. til Ot.prp.44 (2000-2001) punkt 8.7.4 side 97 og til Innstillingsrådets Praksis/Policynotat (som finnes på vår hjemmeside)

http://www.domstol.no/DAtemplates/Article_6981.aspx?epslanguage=NO) særlig side 6 følgende.

For å skaffe seg et riktigst mulig inntrykk av kandidatene til dommerembeter må Innstillingsrådet ha mulighet til å stille spørsmål om personlige forhold, herunder familieforhold. Slike opplysninger vil være med på å danne et bilde av personen som søker, og vil også gi opplysninger om hvilke livserfaring vedkommende har.

I spørsmålet som stilles fra departementets side legges det til grunn at opplysninger om at man har familie eller er i en situasjon der det er nærliggende at man kan få barn teller negativt. Denne tankegangen er Innstillingsrådet fremmed. Opplysningene anses imidlertid relevante for å danne et bilde av personlige egenskaper og livserfaring hos søkeren. Ettersom en relativt stor andel av sakene som kommer inn for domstolene gjelder barnefordeling og barnevern, er det også ønskelig at en del av dommerne har erfaring med barn – uten at det derved skal telle negativt at man ikke har barn eller har voksne barn.

Innstillingsrådet mener etter dette at spørsmål om sivilstatus og barn ikke bør omfattes av forbudet som foreslås, og at det heller ikke bør utformes en egen bestemmelse med et slikt forbud.

Med hilsen

Gunnar Lind
leder

Kristin Storvik
seniorrådgiver, DA

Kopi: Domstoladministrasjonen